

STRÁŽNÍ DOMEK V BEZPRÁVÍ

<https://www.facebook.com/muzeumuo/posts/3387393284676077>

Výpravní budova ve stanici Ústí nad Orlicí – město není jedinou kulturní památkou na trati Olomouc – Praha, kterou v Ústí nad Orlicí a jeho okolí můžete navštívit. Na konci první poloviny 19. století, kdy trať vznikala, byla samozřejmě určena parním lokomotivám. Tyto lokomotivy čas od času odlétnutou jiskrou mohly způsobit požár lesa, domu, louky, nebo pole. To byl jeden z důvodů, proč na trati vznikaly tzv. VECHTROVNY. Kolem tratí stály na každém kilometru a jedna z nich, kulturní památka, se dochovala i nedaleko Ústí nad Orlicí v osadě Bezpráví.

Tento strážní domek má zhruba čtvercový půdorys asi o rozměru 4 × 4 metry. Dodnes vypadá téměř stejně, jako v době stavby dráhy. Díky tomu se jako doklad rozvoje železniční sítě v Čechách a na Moravě těší už od roku 1958(!) PAMÁTKOVÉ OCHRANĚ. Ostatně je to poslední dochovaný objekt nejstaršího typu na této trati.

Protože vlaky jezdily nepřetržitě, trvala i služba hlídače na trati 24 hodin denně. Domek tak nesloužil pouze k výkonu služby, ale i k bydlení. Vzhledem k tomu, že u dráhy bývali zaměstnávání švarní mládenci, často v domcích žili i s manželkou a dětmi. K domku našťastí náležela i půda schovaná pod sedlovou střechou a v NÁSPU na kterém domek stál vybudovaný sklep. Ani tak ale prostoru k bydlení nebylo příliš.

- VECHTROVNA – název pro železniční strážní domek z německého Bahnwächterhaus
- PAMÁTKOVÁ OCHRANA - tento obecný termín zahrnuje několik způsobů ochrany podle zákona o státní památkové péči (dříve 22/1958 Sb., nyní 20/1987 Sb., v platném znění), rozlišuje se na kulturní památku, národní kulturní památku, památkovou zónu, památkovou rezervaci a ochranné pásmo
- NÁSEP – uměle vyvýšený liniový objekt v terénu, vytvořený nahromaděním průběžně dusaného materiálu

VÍCE ZDE: <https://www.pamatkovykatalog.cz/strazni-domek-zeleznicni-14...>

